

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem posloju.

Štajerc izhaja vsaki drugi četrtek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—,
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—,
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K. 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 7.

V Ptuju v nedeljo dne 23. septembra 1900.

I. letnik.

Razpust poslanske zbornice.

V soboto dne 8. septembra bila je razpuščena poslanska zbornica in odredile so se nove volitve. Zgodilo se je to radi vednega vpitja in razbijanja „obstrukcije“ in drugih takih lumparij, pri katerih so se poslanci kakor barabe vèdli in je bilo vsako stvarno delovanje nemogočno, tako da se mnoge postave, ki bi kmetijstvu, rokodelstvu in delavstvu v pomoč prišle, niso skleniti zamogle.

Vlada ima prav! Posebno poslanci Schönererjanci in Mladočehi, kateri so v državnem zboru na otročje trompete piskali, bobne in ponve seboj nosili, da jim je bilo mogoče, veliko šundra delati, so že zdavnej zaslužili, da bi se jih domov spodilo, ali še bolje, da bi se jih na klop položilo ter jim po 25 gorkih odštelo. No, ker se eno ni moglo storiti, storilo se je vsaj drugo.

Dragi kmet, ti boš gotovo vprašal, kako je to mogoče, da se v državnem zboru take reči dogajajo! To ima dva vzroka. Prvič: narodnostno sovraštvo, katero ljudi čisto neumne naredi. Nemški nacionalci

imajo vsakega Čeha za tepca in Mladočehi vsakega Nemca za sleparja. To je povsod enako. Prvič se kregajo in eden drugega vlečejo po časnikih, potem se zaradi tega vršijo shodi in konečno stepejo se poslanci v parlamentu. Tako trpi država škodo in bo mogla s časoma v nič priti.

Drugič: kmet je svojih nadlog tudi sam kriv. Ako kmetje v gostilni ali drugje skupaj pridejo in razlagajoč svoje nadloge, govore o krivičnih davkih, o previsokih prepisnih pristojbinah, o skopuških obrestih, katere plačevati morejo, o slabi letini, o premajhnem odpisu davka po nevihti in o premajhni podpori, katero dobijo, ako jim trtna uš, toča ali povodenj pridelke in zemljišča uniči. Kolnejo čez prevelike vojaške potrebe in čez brezozirnost, ker morejo poedine sinove v vojake poslati, ter si pripovedujejo o tem in onem advokatu, ki jih je oplenil. Pride pa li poslanec in napravi shod, potem pa se obnaša čisto drugače. Tu pridejo vsi advokatje na 20 milj okoli skupaj. Kmetje pa stopijo plašno skupaj pogledujejo od strani te ljudske konjederce in si še ust odpreti ne upajo.

Advokat A drži velik govor, s katerim advokata

Sodnik vjel je krivo pričo.

Po P. K. Rosegger-ju. (Ponatis prepovedan.)

Brenčurjev stari hlapec Joško pride v mesto in vpraša za sodišče.

„Ta velka hiša tam na trgu, ki ma nad vratami tiča z dvema zlatima glavama, tam notri; pa pojdite gor po stopnicah, tam v predsobi že itak ljudje čakajo, pa se vsedite na klop, vas bodejo že poklicali“, rekla je stara Mara Joškotu.

„Hvala lepa, — je že prav.“ Joško tako tudi stori. Dolgo mu čakati tudi ni treba bilo. Brič odpre vrata v sobo. Tu notri sedijo in stojijo ljudje vse navskrižem, pri eni mizi gospod sodnik in pred njim božje razpelo z dvema gorečima svečama.

„Naprej, le naprej!“ kriči sodnik v hlapca Joškota; on bi bil z obranavami rad hitro gotov, jutri je Božič. „Kako vam je ime?“ vpraša hlapca.

„Jaz?“ namuzne se ubogi Joško.

„No, le hitro, hitro!“ pritiska sodnik.

„Kako se jas pišem?“ za Joško Smrekar-ja pustim se jaz pisati.“

„Koliko ste stari?“

„Oh no“, pravi Joško, „saj tega nebo treba.“

„Kar na enkrat mi povéjte, koliko ste stari.“

„Pa naj bo v imenu božjem! Tako nekako šestdeset. Blizu pri sedemdeset. Čas hitro teče.“

„Katoliški ali luterški?“

„Moj Bog, gospod sodnik, zakaj pa to?“

„Ako se postopite mi še enkrat ugovarjati, vas bom pri sami vodi in kruhu pustil zapreti.“

„Bom pa rajši katoliški.“

„Ste vi z obtožencem v sorodstvu, v sovraštvu ali v njegovi službi?“

„Jaz?“ pravi Joško, s kom? S tem tu?“

„Oh, Gospod sodnik, kam pa mislite?“

„Prihranite si take opazke! Vzdignite roko in prisežite!“

„Ja — zakaj pa? Morebiti zaradi tega — le tu? kaj tacega pa še ne!“

Sodnik skoči po konci in zavpije: „Zapreti vas pustim na mestu, ako se predrznete mi s samo eno besedico še ugovarjati!“

„Roko vzdignite! in recite za menoj:

B kot velikega ljudo- in domoljuba povišuje, potem advokat B hvali advokata A, konečno pride še advokat C, kateri pohvali oba. Nekoliko advokatskih piscev zavpije: prav dobro — vrlo! in kmetje se spogledajo s kislimi obrazi. Potem stavi se resolucija, v katerej se vse mogoče zahteva, le za kmeta nič in — kmetje, zdaj greste žiher domov, ali pa še boljše: pojdite v krčmo in svojo jezo zapijte.

Tako pride, da v avstrijskem državnem zboru, ki šteje blizu 400 poslancev, sedi 120 advokatov in le 20 kmetov, če tudi je v Avstriji samo 6000 advokatov, kmetov pa 15 milijonov. In ljubi moj kmet, veš ti za vzrok tvojega splošnega siromaštva in bede? Ko bi le 100 kmečkih poslancev bilo, ne bilo bi obstrukcij in enakih otročarij v parlamentu. Kmetje bi znali take razgrajče že ven napoditi; in ako bi le 100 kmečkih poslancev izvoljenih bilo, ne mogla bi se več kakor do sedaj iz kmeta koža dreti in remena ž nje delati. Zatorej kmetje! volite svojim poslancem le kmete, ker taki ljudje, ki le v bolečinah živijo, tudi vedo kje vas čevelj žuli.

Slabe sadne cene.

Kmeta je v resnici obžalovati. Vino, sadje, žito, vse to plačuje se le takrat dobro, kadar je letina slaba. Ako pa je po več letih vendar enkrat dobra letina, je pa zopet križ, ker kmetovalec svojih pridelkov po pošteni ceni ne more prodati.

Posredovalnica za vnovčevanje sadja (Obstwertungsstelle) v Gradci nam je naznanila, da se ji je ponudilo do 60 tisoč meterskih centov sadja za prešati, a vprašalo se je komaj za 20 tisoč. Neki časnik „svetovalec v sadjereji“ ki izhaja na Nemškem, piše, da je cena sadju za prešati na Bavarskem in Virtemberskem tako nizka, da se ga meterski cent

„Jaz prisežem!“

„Jaz posežem!“

„Tako gotovo, kakor mi Bog pomaga!“

„Gotovo mi Bog pomagaj!“

„Vse povedati kar vem!“

„Vse povedati kakor vem!“

„Nič zamolčati!“

„Nič zakričati!“

„Resnico in nič več, kakor resnico povedati!“

„Resnico in nič več resnico povedati!“

„Amen!“

„Aman!“

„No, kaj imate povedati?“

„Ja“, pravi Joško, „naš gospod Brenčur Vas pustijo lepo pozdravit, ponižno povabijo jutri opoldne na kosilo, in prosijo, da bi po tisti sod jabolčnika poslali blagovolili . . .“

„Ka — a — a — j!“ zareži se sodnik, „in vi niste prava priča?“

„Pa res — da nisem.“

In tako je sodnik vjel krivo pričo.

po 4 marke, to je 2 gl. lahko kupi. V tistih deželah, iz katerih so druga leta k nam po sadje hrali, stane meterski cent 2 gl.; ako bi se naše sadje pošiljalo, pri čemur se še voznja odbije, prišle bi meterski cent po takem komaj na 80 kr. do 100 kr.

Treba je tedaj kmetu previdnosti. Zgodno sa ker ono se le malo časa obderži, mora se prodati ali pa za mošt porabiti; tukaj se seveda ne da boljši kaj narediti, drugače stoji pa stvar s poznim (zadnjim) sadjem.

Stare skušnje nas učijo, da se cene v času se pridelki spravljajo na umeten način doli potiskajo, a kmalu potem zopet povišajo. Mi torej sadjereji nujno svetujemo **zimsko sadje ne v nič prodati**, ampak s prodajo kolikor mogoče dolgo počakati. V Nemščini porabijo tovarne (fabrike) prav velike množine sadja, katere sušijo, pripravljajo kompote in delajo marmelade; bodimo torej prepričani, da jim bo po zimski blaga zmanjkalo. V mesecih november in december bode cena vedno višja, in tisti kmet, kateri je sadje dobro shraniti in ga ni preje prodal, tisti kmet naredil najboljše kupčijo.

Čisto drugače pa stoji še z namiznim sadjem. **Po izbranem namiznem sadju se poprašuje**, in kmet se na posredovalnico za vnovčevanje sadja v Gradci (Obstwertungsstelle in Graz, Heinrichstrasse) obrne. On bode vedno dosti naslovov od kupcev dobil. Sploh se tedaj prav dobro, ako se sadje odbere, in lepše in boljše vrste, kot namizno sadje prodaja.

Iz Velikovca na Koroškem.

Ne samo na Štajerskem, ampak tudi na Koroškem nahajajo se ljudje, katerih naloga je, kmalu z mestnimi trgovci in obrtniki v navskrižje spraviti in tako med mestjani in deželani neki jez vstvari, da si so prebivalci v vbogi gorati deželi jako eden drugega navezani.

Pismo ženitno.

Priredil „Štajerc“. (Ponatis prepovedan.)

Pismo ženitno, se bere očitno. Po nemško-slovensko, to pismo ženitvansko. Kakor storjeno, skupaj zloženo, med ženinom Lovretom in Marijo zaspano.

Noter je zapisano, kaj ima vsak blaga, kaj želi k hiši prinesti, in kaj nevesta ženinu zapisati. Ona prinese svojo žlahtno doto, 3 šmarne krote, en pehar fižolovih luščin, eno prazno možnjo petič, eno žabjega masla pet vedric. En zelen prstan zlat, en grbast vrat; strte grablje, debele žnablje; krmežljiči oči in še veliko takih reči.

On pa zapiše svoji nevesti, en travnik na celici, eno njivo pšenice na polju, ki bo zrela o svežem Nikol; en vrt za sekretom, ki ga je podedoval očetom; eno hišo na tri vogle, z mahom pokrita s tri pretrgana sita. En kolovrat brez kolesa, eno obočje brez očesa. Eno klaftro popra, eno rjuho, ki bo zmehkana, ena mokra. En vatel peska in en fingert jesha. Brez eno mizo, ki jo je dobil za sestro Lizo. Dalje

Če tudi prizadevanje teh črnih mož, kar žalibog konstatirati moramo, ni brez uspeha ostalo, mora se na drugi strani pripoznati, da mnogoštevilni kmetje nasproti vsemu takemu zgražanemu ščuvanju modrejše najdejo, ako se z mestjani, ne samo razumejo, ampak tudi v sadonosnih gospodarskih razmerah ž njimi združijo. Dokaz temu je, da se je ustanovilo in začelo delovati pred enim letom skladišče kmetijske zadruga okrajnega društva za Velikovec in okolico.

Vdeležilo se je tega ob enem kmečko ljudstvo in meščanstvo. Mestna hranilnica in nekateri premožnejši meščani podprli so to gospodarsko podjetje s precejšnjimi prispevki.

Namen skladišča je po navadi, namreč: vskladanje žita in plačilo zadružnikom z 80% vrednosti, čiščenje in prodaja za proizvajalce (producente.)

Odprlo se je skladišče 1. avgusta 1899. Prvi računski sklep datira od 31. decembra 1899.

Vzlic težav in bojov, ki jih je to mlado podjetje bojevati moglo, vzlic napadov od strani „celjski kroti“, jednakorodne „celovske krote“, je izid tega računskega sklepa prav povoljen.

Glasom gospodarskih poročil za Koroško dd. 15. V. t. l. št. 10 znašal je promet do konca leta 1899:

pšenice	182.04 met. centov
rži	400.78 " "
ječmena	153.23 " "
ovsa	775.05 " "
ajde	100.30 " "

skupaj 1611.40 met. centov.

Na vloženo blago podelilo se je 14.911 gl. prednjema (voršus.) Zaključek računa izkazal je od dneva otvoritve (1. avgusta) do 31. decembra 1899 čez 79.000 gl. prometa.

Ne manj kakor gospodarski, vreden je tudi materialen dobiček, dokaz temu je vspevanje tega pod-

zapiše: ena jopa brez rokava, ena jalova krava. Tri funte moke, ki jo je pripeljal iz Loke. V hiši na polic, je 3000 stenic. Tudi imata veliko oblačila in dva zlomljena motovila. Eno prazno škrinjjo špeha, mesa, klobas in en hlačen pas. Jest zadost, pa vsak dan post. Eno kiklo zašito, eno skledo obito. Eno zibel brez tečaja, en nožič, ki reže na oba kraja.

Eno mevtergo razklano brez nog, in eno brano brez zob. En žakelj krompirja, en pisker ješlevega perja. En ubit pisker medu, pa je tak, da ni grenak ne sladak. En štrik iz prediva, ki ima dva konca, in dva papirnata lonca. V hlevu imata vole, krave, teleta, pa jih pogledati ne smeta. Tudi svinje, prešiče in drobnice, in 4 sklanfane žlice. Nevestin oče Urban, je vesel vsak dan, ker je svojo hčer dal v tak lep mir. On se zapriseže pred pričami, da bo dal vsako leto en prazen koš jarega ječmena, in en maselec ovenega semena. Drva za zima, pa jih še sam nima. Ena sukna siva, in en glaž prediva. Eno rešeto platna belega, odrezan od kosa celega, da bo imela za srajce in plenice, za nedolžne otročice, ki bojo v hiši na klopi okrog in okrog; in če ne bojo delali preveč nadlog. Pa tudi imata en mizen prt, če bi ga

jetja, in da nasprotje med kmeti in meščani ne bode moglo obstajati.

Le neumnost ali brezvestnost zamore temu nasprotovati, ali celo pravi namen tega podjetja vtajiti. Naj bi povoljno stanje tega podjetja tudi v prihodnjih letih vspevalo in v vedno večji meri v blagor ljudstva in skupnosti vseh, v naši lepi planinski deželi napredovalo.

Vojna v Južni Afriki.

Ako bi bilo kaj verjeti najnovejšim poročilom, je konec vojne med Angleži in Buri v istini pred durmi. Različne brzovjavke javljajo, da so Buri obupali nad svojo stvarjo, da odlagajo orožje, se vračajo v svoje porušene in opustošene farme, ali pa se izseljajo. Trdi se, da je beg Krügerja jako slabo vplival na odpor Burov, ter da je večina boja sita. Kontrolirati, koliko je resnice na teh vesteh, seveda ni možno, toda prav naravno bi bilo, če bi se junaški branitelji svoje domovine čutili končno vendar le utrujene. Premoč angleške armade je velika, a še vedno dohajajo nove čete. Odločilno pa je morala vplivati Robertsova proglasitev vojnega stanja in anektacija obeh republik. Anektiranje se pravi državo za svojo spoznati, in ako se kdo, bodi vojak ali kdo drugi temu vpira, postopa se z njim kot z roparjem. Da še hujske. Umori se ga brez preiskave. Tako povelje izdala je ta nesramna Angležka ker drugače Burov premagati ni mogla. Ako vedo Buri, da jih čaka v vsakem slučaju smrt in s tem poraz njih stvari, je umevno, da si hočejo rešiti vsaj svoje nago življenje. Krüger, burski predsednik je v Laurenzo-Marquezu. Poročalo se je, da ga je na povelje angleškega konzula držal portugalski guverner kot ujetnika, a ta vest je menda zelo pretirana, kajti dovoljeno mu je, odpotovati v Evropo. Holandska vlada mu je ponudi-

bilo treba za mačjo smrt. Ene železne vile drenove, in tri ponve jesenove. Rinke iz repnega perja, da se nebota bala hudirja in zlata, če se bota štimala oba. Bogatije je malo pri hiši, pač pa veliko miši. Če pa eden ali drugi umrje brez testamenta, bo pokopan na britof svetega Elementa.

Poroka naj bo v Leskovci v cerkvi svetega Andraža, ker se bo jedla v konzumu zastonj kislja menaža. Starejši sin je potepin, in spoznan za gospodarja in sleparja. Drugi otroci pa dobe po deset in sto, kakor jim od visoke rihte spoznano bo. Kar bo suhih hrušt in vina, plača vse lepa kuharica Mina. Za druge davke in plačila, bo skrbela Neža mila. Če pa kaj dobička ostane, bo šlo vse čež rame, ali pa za en lonc kaše in za naše ljube pajdaše.

Tako je to pismo dokončano in prebrano. Podpisane so pa tudi tri krive priče, po katerih dušah vraga miče.

Ženin je Lovre Urban brez možgan.

Nevesta nezvesta Marijana zaspana, hči edina, rajncega Jurija Jožefina.

Šribar se pa ne podpiše, ker še nima svoje hiše.

la svojo vojno ladijo, da se prepelje preko morja varno. Z bojišča pa je došla vest, da je Macdonald 13. t. m. med Winburgom in reko Vet zajel okoli 800 Burov s tremi topovi, jim vzel 33 voz, 260 volov, 65.000 patrov in drugih vojnih potrebščin. Če je ta vest resnična, ostane na bojišču pač le še par tisoč bojnikov, katerih odpor je brezupen in brez pomena.

Zunanje novice.

(33 let nedolžen v ječi.) Kralj Viktor Emanuel je pomilostil nekega Giacoma Sciuta, ki je bil leta 1865. obsojen v dosmrtno ječo radi zavrtnega umora. Sedaj pa se je izkazalo, da je Sciuto nedolžen, ter da je prebil 33 let nezasluženo v težki ječi. Tako poročajo brzojavke iz Rima. Čemu je treba nedolžnega kaznjence šele pomilostiti, je docela nerazumljivo.

(Poročni dar carja kraljici Dragi.) Srbska kraljica Draga ali Dragina je dobila prekrasen poročni dar ruskega carja, ki je bil Aleksandru poročna priča. Car je poslal namreč nakit iz briljantov in smaragdov, ki je vreden pol milijona frankov. Kraljica se je zahvalila carju brzojavno.

(Od mrtvih vstal.) Kakor javljajo iz Velikega Varada je umrl nedavno v Krešnju neki Gaj. Tudi pri Rumuncih ima, jo navado, da pogoste žalujoči pogrebneke. Pojedina je bila že gotova, ko je javil duhovnik, da istega dne nikakor ne utegne mrliča pokopati, ker ima nujnejša opravila. No, vsem se je škoda zdelo, da bi se skuhana jedila pokvarila, zato se je začela gostija že istega dne, pred pokopom mrliča. Okoli polnoči, ko so se gostje že dobro najedli in napili, so se nakrat odprla vrata, in med gostje je stopil — umrli Gaj. Zaman je klical „mrlič“ za veseljaki, izginili so hitro pod mize in postelje, in niso se hoteli zopet prikazati. Mnogo je moral govoriti, predno jih je uveril, da je bil le navidezno mrtev, ter da ga je sedaj popustil krč. Ko je stopila pozneje Gajeve žena v sobo, se je strahu ali veselja zgrudila na tla ter takoj umrla. Mesto moža so pokopali naslednjega dne njo.

(Junaška nevesta.) V Rouenu slavi vse mlado Američanko miss Heleno Townsend iz Cincinnatija. Ta jedva 20letna gospica se je peljala nedavno s svojim ženinom in svojim malim nečakom po Seini. Nakrat je veter prevrnil čoln in vsi trije so popadali v globoko vodo. Gospica je naglo zlezla na obrnjeni čoln, ženin in nečak pa sta se začela utapljati. Gospica je rešila najprej nečaka ter ga prinesla na bližnjo ladjo. Potem pa se je napol slekla in skočila že za ženinom, ki je bil že pod vodo. Rešila je tudi njega. Vse mesto proslavlja gospico in igrala ji je pod oknom mestna godba.

(Žalosten konec cele rodbine.) V mali gališki vasi Betanzosu je živela majhna kmetiška rodbina (mož žena in dvoje otrok), ki je bila poštena in delavna. 5-letna hčerka je pasla krave, da si zasluži kruh. Oče je otroku večkrat zapovedal, naj pazi na živino, da ne bo delala škode. Toda nedavno je, dekle vsled vročine zaspalo in krave so zašle v žito in se pasle ondi. Slučajno je to zapazil oče, pregnal s palico krave iz žita, potem pa v svoji togoti pretepal hčer tako hudo in po zverinsko, da ji je ubil lobanjo, in da je umrla kar na mestu. Takrat šele se je oče zavedel, kaj je storil. Ves obupan je hitel domov povedat ženi svoj zločin. Nato pa je zopet stekel iz hiše ter se vrgel v bližnjo reko. Preplašena žena mu je hotela na pomoč, a valovi so že požrli moža. Ko se je vrnila domov, pa je našla nov strašen prizor: svinje so prišle v sobo ter ji napol požrle najmlajše, nekaj mesecev staro dete, ki je bilo že mrtvo v mlaki krvi. Pri tem pogledu je zadela grozno prestrašeno in obupano ženo kap, da se je zgrudila še ona mrtva.

Močne vinske sode

od 650—700 litrov, pošilja na vsako železnično postajo po gl. 8.50

J. Kreinigg,

trgovec v Vildonu.

Kot učenec

sprejme se deček iz poštene hiše, lepega obnašanja z dobrimi šolskimi spričevali, ter nemškega in slovenskega jezika zmožen, v trgovino z mešanim blagom

Wilh. Sirk=a naslednik v Ptujju

Franc Matheis

v Brežicah,

veletržec z jajci in deželnimi pridelki

kupuje po najvišji ceni vsakovrstne pridelke, kakor:

fižol, pšenico, oves, suhe slive, orehe, maslo, knoper, vosek, laneno seme, jajca, konopljeno seme, vinski kamen (veštajn) i. t. d.

Juri Murschetz,

kamnoseški mojster v Ptujju,

priporoča svojo veliko zalogo

nagrobnih kamnov

iz belega in plavega marmora.

Izdelovanje nagrobnih spomenikov iz vsakovrstnega kamenja, kakor tudi predelavanje starih kamenov in napisov.

Ravnokar izišel

Viničarjev kažipot

od Ivan Bele,

cena 60 vinarjev.

V zalogi pri W. BLANKE-ju v Ptujju.

V najem, eventuel proda se:

gostilna Pauscha

v farbarski ulici v PTUJU.

Natančneje pove uredništvo „Štajerca“.

Hranilno

in

posojilno društvo

(Spar- u. Vorschussverein)

v Celji,

glavni trg šte. 2,

prvo nadstropje,

posojuje proti 5¹/₂, in obrestuje hranilne vloge s 4¹/₂ odstotnimi obresti.

Med. univ. Dr. Jos. Kuras

ordinar skupnega špitala

v Radgoni, glavni trg 133,

ženski zdravnik, porodni pomočnik in bivši ranocelniški slušatelj

ordinira { dopoldne od 9 do 12 ure,
popoldne od 2 do 3 ure.

Med. univ. Dr. ERNST TREITL,

zdravnik v skupnem špitalu

v Ptujju.

Zobozdravnik, piplje zobe brez bolečin, plombira za 1 gl. in višje, stavi umetne zobe, tudi krone, mostke in cele čeljusti.

Pekarija na deželi

blizu Celja z dobrim prometom,
je z, ali brez zemljišča po ceni za prodati.

Več pove iz prijaznosti gospod

Johann Straschek v Celji, glavni trg šte. 4.

Zaloga oblek za gospode.

Em. Müller v Mariboru

priporoča prav fine izdelke gotovih oblek za možke; kakor tudi veliko zalogo finih štofov, domačih in vnanjih fabrik za narejanje oblek po meri.

Brata Slawitsch

v Ptujju priporočata

Singer A } šivalne stroje, „Hove C“ za črevlarje
Medium } in krojače,
„Titania }

„Ringschiffchen“, šivalne stroje za črevlarje in krojače,
Cylinder Elastik za črevlarje, „Styria“-bicikelne.
Zaloga vsakoršnih delov za bicikelne in stroje.

Vsak naj zahteva cenilnik (Preisliste.)

Bratov Uray

v Radgoni

trgovina

priporoča svojo veliko zalogo

kovanega železa, pleha, drotnatih žeblicev,
mlatilnih mašin „Göplne“,

mašine za slamo rezati, vinske preše,
prešne vretene (sveče), traverse, železniške
šije, šivalne mašine, grobne križe, kakor
tudi cement po nizkih cenah.

Meščanska parna žaga in mizarstvo.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju
zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d.

Vstreže se po vsem najhitreje in po najnižji ceni.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900

 Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

5. dne avgusta in 25. dne novembra.

 Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

 Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

 Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

R. Makotter v Mariboru

koroška ulica števil. 17 in 24.

Prva štajerska trgovina žimnic (Drahtmatratzen) in pohištva (Möbel) priporoča vsakovrstno **pohištvo**, medleno, politirano in lakirano. **železne postelje**, lepe **otročje postelje** z omrežjem, tapetovano **kostne postelje**, vsakoršne **tepihe** (preproge) **žimnice** (madroce) iz konjske dlake, morske trave in **Afrique-žimnice**, **ogledala** vsake velikosti, žimnice, — lastni izdelki — in drugo posteljnino.

Vse blago le najboljše kakovosti in po najnižji ceni.

Jožef Treff

krčmar

v Ragoznici pri Ptuiju

priporoča svoje **izvrstno vino** in **mrzla jedila**.
Točna postrežba in nizke cene.

Smerekove škafe

z železnim obročem po 35 kr.

na štacion **Poličane** postavljene, (manj kot 10 se ne odda)
prodaja

Alojz Walland v Oplotnici.

Umetni mlin,

kateri na teden vagon žita zmelje, in **vodna žaga** za deske s trajno vodno močjo in **poslopjem vred**, oziroma tudi do **20 johov zemljišča**, je po ceni prodati. — Več pove iz prijaznosti gospod

Johann Straschek v Celju, glavni trg števil. 4.

Obleke za gospode in dečke

po meri, najnovejši modi, in nizki ceni izdeluje solidno

A. Masten v Ptuiju.

Tam so tudi na ogled vzorci najnovejših in trpežnih štofov.

Geiger-jeva

trgovina z **knjigami** in **pisalnimi potrebščinami** v **Celju, glavni trg 2**,
priporoča svojo največjo zalogo **molitvenih** in **šolskih knjig** in **ljudskih (narodnih) spisov**.

Proda se ali v najem da takoj ali tudi pozneje **poslopje** v katerem se nahaja **dobro vspevajoča gostilna** in **prodajalna** z vso opravo.

K hiši spadajo štale, kleti, sobe za prenočišče i. t. d. Zemljišča, to je: vinogradov, gozdov, travnikov, in družega polja je okoli 10 do 12 johov. Proda ali v najem da se vse skupaj, ali posamezno. Žraven je tudi kovačija, katera se z domačim delom odsluži. Vse to se nahaja v lepem kraju v **Dolencah** v **Halozih**. — Več pove: **Jože Lafuta v Drafcih p. Sv. Vid pri Ptuiju.**

Gostilna v Šoštanji

v lepem kraju z zdravim podnebjem, se tudi brez koncesije proda, eventualno v najem da, in je za kakega ponzjonista prav pripravna.

Ista obstoji iz 3 lepih suhih sob, kuhinje, ene mrzle kleti in jame za led, hlevov, lepega vrta za sprehajati. Žraven spada tudi 2 joha zemljišča.

Dalje se na **glavnem trgu v Šoštanji**

ena hiša

z nekaj zemljišča, pripravna za kakega trgovca radi pomankanja družine prav po ceni prodaja.

Pojasnila daje ustmeno: **hotelir F. Rajster v Šoštanji.**

Med. univ.

Dr. Mezler, pl. Andelberg,

ordinar skupnega špitala v Ptuiju,
je svojo dosedajšno stanovanje premenil in
ordinira sedaj na

florjanovem trgu št. 5,
(Ferschisches Haus.)

Johann Kramberger,

poprej **J. Deller** v **Radgoni**, glavni trg, k „zlati kugli“
priporoča svojo bogato sortirano zalogo **špicerijskega**, **materijalnega** in **barvarskega blaga**.

Velika zaloga **Judendorfer**, **romanskega** in **portlantovega cementa**.
C. kr. prodaja **pulfra**, velika zaloga **kapselnov** in **patronskih rorčkov** vsake velikosti.

Dobra naravna vina

iz lastnih goric: **Brezovca**, **Repiča**, **Gruškovja** in **Otem-a**
iz let: 1868, 1885, 1890, 1894, 1896, 1897 in 1899, prodaja na
debelo in po nizki ceni

Ignac Leskoschegg v Ptuiju.

Kopališče v Ptuju.

Vsak dan dobe se kopele v banjah, pršilne in mrzle kopele in vsaki torek, četrtek in soboto od 1 do 2 ure popoldne soparne kopele, ki posebno pomagajo zoper trganje po udih in kosteh.

JOS. KASIMIR v Ptuju, florijanski trg.

Trgovina specerijskega in vsakovrstnega blaga, zaloga piva „Reininghaus“, zastop zavarovalnega društva proti ognju in zavarovanjem življenja „Generali“ ustanovljeno leta 1876, — priporoča najmočnejši **špirit** za jesih, **žganjarije**, najboljše **olje**, **cement**, **karbolineum**, **žgano smolo**, suhe in oljnate **barbe**, **povlak** (firnajs) **galico**, **rafija**, **žveplo**, **gumi** za cepljenje, **apno** za klajo (futterkalk.) **Grenka sol**. Živinske in druge **kortace**, **papir** za muhe i. t. d. — in druge reči po najnižji ceni.

GEORG STELZER,

tapetar in dekorater v PTUJU, gospodska ulica 12, priporoča svojo zalogo izgotovljenega **tapetarskega blaga**, vsakovrstne **madrace**, **počivalnice** ali **divane** itd. po najnižji ceni; gospodje župniki dobe posebni rabat.

JOSEF GSPALTL,

zlatar, srebrar in optiker v Ptuju, crkvena ulica št. 6, priporoča svojo zalogo najnovejših, najpripravnejših in solidnih **zlatih kamenov**, **zlatnine**, **srebrnine** itd., potem tudi svojo veliko zalogo **zlatih**, **srebrnih**, **tula-** in **nikelnastih ur**. Za vsako uro se več let jamči. **blaro lepoto** in **dragotijo** kupuje po najvišji ceni, ali jih pa tudi zamenja za drugo robo.

Usakovrstna popravila se sprijemajo in vsakemu v zadovoljnost, dobro in po nizki ceni izdelujejo.

Josef Kollenz v Ptuju

priporoča svojo

steklarsko in porcelansto blago posebno **mednike** (sodčeki za med), **steklenice** (flaše) za **jesih** in **slatino**, **šipe** za okna.

Velika izbira **posode** za **gostilne**, **okvire** za **podobe**, **pozlačenje okvirov** in **vsakoršnih lesenih** in **kovinskih reči**.

S. Friedrich v Ptuju,

poštna ulica št. 4, blizu posojilnice
kupnje **kosti**, **cape**, staro **železo**, vsakovrstne **kože** in **žito**, vsakoršni **fižol**, **veštajn** (vinski kamen), kakor tudi **kovinske odpadke** po najvišji ceni.

V Teržici pri Jurovcu

dobé se na

Ružičkovi žagi

vedno po najnižji ceni:

drva za kurjavo in sicer:

orehovi odpadki, žagovina in drevesna škorja za vinogradski kompost.

On pa tudi kupuje vsakovrstne panje in les za sodarje

v Ptuju, kakor tudi na žagi.

Bratov Slawitsch

trgovska podružnica

v Ptuju — Wagplatz

priporoča svojo obilno zalogo **specerijske**, **roko-delne** (manufakturne), **Norimberške lepotične** in **drobne robe**.

Tam se dobiva tudi pravo **domačo platno** za **ruže** in **obleko** po najnižji ceni.

Karl Ackermann,

urar

v PTUJU, glavni trg,

v gledališkem poslopju

ima veliko zalogo

ur, **zlatih** in **srebrnih reči**.

Ženitbene prstane vsake velikosti.

Vsakovrstna popravila, kakor tudi popravila godbenih avtomatov, izdeluje vestno, hitro, po najnižji ceni in proti jamstvu.

Ustanovljeno leta 1842.

V. Schulfink,

trgovina s specerijskim blagom

v PTUJU, glavni trg

priporoča iz svoje velike zaloge **sladkor**, **kavo**, **riž**, **moko**, **južno sadje**, **olje**, **jesih** itd.

Gumi za cepljenje, najboljše **rafijo** po najnižji ceni.

Agentura c. kr. priv. zavarovalne družbe

„oesterr. Phönix.“

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenem vencu“

v Ptuj

kupuje zmiraj

frišna **jajca**, med, čebelni vosek,
maslo, krompir, čebulo, česen,
vsake vrste fižol,
posušene gobe, hren in drugo frišno zelen-
javo, potem

živo in pitano perutnino,

suhe hruške, suhe črešnje, suhe višnje,
suhe slive in jabolčne krljje, dalje

orehe, lešnike

in vsakovrstno frišno sadje.

Vse to po visokih cenah.

Nakupovanje

frišnega sadja, kakor:

jabolka, kosmačke (Goldreinetten),
kraljevke (Ananas), herbert, ledrar-
ce, kisle čebulke za štrudel, mo-
šanke in drugovrstne lepe obsto-
ječe jabolke,

dalje

vsakovrstne jesenske in zimske
hruške, frišne slive, kutne, grozdje,
orehe in kostanj,

zeljnate glave za ribati, belo
repo, fižol prepeličar, beli in
črni fižol debelač.

Za jesensko posetev pa priporoča: repincelnovo
seme, zimsko špinačo, zimski peteršil in korenje

Adolf Sellinschegg

trgovina s špecerijo „k zelenem vencu“

v Ptuj.

Lekarna pri zamorcu v Radgoni

priporoča slednje zdravila:

Za giht in rematizem (trganje po udih in vra-
ženju) 1 flaška 50 kr. ali 1 krono.

Kričistilen čaj, 1 zvezek 30 kr. ali 60 vin.

Krofgeist, 1 glažek 20 kr., ali 40 vin.

Mazilo za krof, 1 tigele 20 kr. ali 40 vin., po-
sebnó dobro sredstvo za krofe in debeli vrat.

Prah proti bledenici, 1 škatleca 20 kr. ali
40 vin.

Prah proti potnim nogam, 1 škatlica 40 kr.,
ali 80 vin.

Prah proti kašlju, 1 škatlica 20 kr., ali 40 vin.

Fina ribja mast, 1 flaša 60 kr., ali 1 K 20 h.

Kolodium za kurja očesa, flaša 35 kr. ali 70 h.

Pflaster proti kurjem očesom, 1 škatleca 30 kr.,
ali 60 vin., prav izvrstno sredstvo za kurja očesa
z debelo kožo.

Balsam proti ozeblini, 1 flaška 25 kr., ali
50 vin.

Konjski prah, izvrstno za goltanee 25 kr., ali
50 vin.

Mlečni prah za pomnoženje in poboljšanje mle-
ka 20 kr., ali 40 vin.

Svinjski prah proti perečem ognju in črnmici
30 kr. ali 60 vin.

Homejopatične kaplice za svinje proti črnmici
25 kr. ali 50 vin.

Celtne proti glistam, izvrstno sredstvo za ve-
like in male 1 škatlica 25 kr. ali 50 vin., kakor
vse sorte domače in vnanje specijalitete.

Razpošilja po pošti dvakrat na dan.

Maks Leyrer, lekarnar v Radgoni.

Lekarna pri zamorcu v Radgoni

razpošilja po pošti dvakrat na dan.

Traun & Stiger

v Celji.

Trgovina z špecarijskim, kolonjalnim bla-
gom, sladčicam (delikatese) in mineralno
vodo na debelo in drobno.

G. SCHMIDL -NOVI

nasledniki v Celji

Rotovžka ulica 1 „zum Bischof“ Glavni trg 20
trgovina z suknenim, rokotvornim, platnenim, drobnim,
tkanim in novošegnim blagom.

Največja in najstarejša zaloga

šivalnih strojev in bicikelnov.

Obrazci se brezplačno dopošiljajo in vsem zunajnim
naročilam najhitreje in po vsem vstreže.

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti;
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra
in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun

kramarskih in živinskih sejmov,
ob jednom tudi

➡ konjski sejmi ➡

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun do-
mačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski
kupei.

Pristni čebelni vosek

kupuje po najvišjih cenah

ALOIS WALLAND v Celji, rotovžke ulice.

Prvi komi,

nemščine in slovenščine popolnoma zmožen, sprejme se tako
v mešano trgovino

Jos. Sedminek-a pri sv. Lenartu pri Mariboru.

Tam sprejme se tudi učenec.

Josef Gspaltl,

zlatinar, optiker in založnik ur v Ptuj,

priporoča cenjenim posestnikom vinogradov, vinskim in most-
nim kupcem prave klosterneburgške vage za vinski
mošt od ravnatelja A. W. Babo od 2 kron naprej.

V zalogi ima vedno tudi preskušene vage za vsakovrstne te-
kočine, kakor za vino, mošt, žganje, lug, sladkor, jesih in
mleko, od so vinarjev naprej.

Razne stvari.

(Otvoritev ptujске višje gimnazije.) V torek dne
18. septembra otvorila se je v prisotnosti ekselence gospoda
cesarskega namestnika grofa Clary Aldringen, deželnega glav-
varja grofa Atensa in prisotnosti veliko drugih visokih gospodov
v najlepšem redu višja ptujska gimnazija. Ko je najprvo gospod
župan Ornig govor držal in s „slava cesarju“ končal, govoril
je ekselence gospod deželni glavar o lepem pohištvi in zavodu.
Nato pričelo se je blagoslavljanje po njeg. mil. gospodu proštu
Fleck-u pod asistenco vseh vis. častitih župnih duhovnov. Zvečer
bil je slavnostni banket, katerega se je gospod ces. namestnik,
gospod dež. glavar, gospod proš Fleck in še veliko drugih

gospodov udeležilo. Njeg. mil. gospod proš držal je pri tem
govor, v katerem je pobožnost in zvestobo cesarju ptujčanov po-
hvalno povdarjal in želje izrekel, naj bi nova gimnazija prav
čednostne in krščanske može izobrazila. Po slavnosti ogledali
so si visoki gostje naše mesto in obiskali vse naše cerkve.

(Bralno društvo „Edinost“) v Pasji vasi pri Velenju
sporočilo in potožilo se je „Štajercu“ o groznih poškodbah, ki
jih je trikratna povodenj tam provzročila. Ne samo, da jim je
ta povodenj vse pridelke vničila, temveč tudi cele plasti zem-
lje odnesla, njive in travnike pa s svižem in šodrom pokrila.
Ubogi ti ljudje prosijo toraj vse tiste, ki imajo usmiljeno srce
do svojega ponesrečenega bližnjega za male prispevke v po-
lajsanje v njihovih težavah. „Štajerc“, ki ima nalogo, kmečke-
mu stanu kot kmečki prijatelj na strani stati, vprizoril je ta-
koj nabiranje prispevkov za te nesrečneže, in se obrača z da-
našnje prošnje na vse plemenito misleče može in žene, fante
in dekleta na Spodnjem Štajerskem za mile darove njihovim
bratom v Savinski dolini. „Štajerc“ bodě ime vsakega daro-
valca v svojem listu natisnil. Dosedaj so darovali: gospod žu-
pan Ornig 10 K, gospod Adolf Sellinschegg 5 K, gospod Jožef
Kasimir 5 K, gospod R. Sadnik 5 K, gospod W. Blanke 2 K,
gospod Anton Jurca 2 K, gospod Victor Schulzink 2 K, gospod
Orenuš 2 K, neimenovan 1 K, za ubogo dušo gospoda K. 1 K,
gospod Jul. Tognio 1 K, gospod krčmar „Juden-Nael“ 1 K,
gospod K. Krazier 1 K, gospod Mülleret 1 K, gospod Franc
Vogel 1 K, gospod profesor Brigola 1 K, gospodična Ivanka
Löschnig 1 K, gospod J. Kasper 1 K, gospod Jos. Benisch
1 K, gospod Karol Bachmann 1 K, gospod c. in kr. stotnik
Koller 1 K, gospod Jos. Muchitsch 1 K, gospod J. Wressnig
1 K, gospod De Temple 1 K, gospod A. Marazzi 1 K, gospod
Saria 1 K, gospod L. Scharner 40 h. Vsem tem darovalcem
najprisrčnejša hvala.

(Sadni trg v Gradcu.) Kakor vsako leto vršil se
bode tudi letos sadni in vinski trg v Gradcu na mestnem
posestvu, Keplerstrasse Nr. 114 in sicer od 4. do 7. oktobra
in potem od 8. do 11. novembra. Na prošnje mestnega od-
bora vabijo se torej sadje- in vinorejci v njih lastnem interesu
na ta trg v mnogobrojnem številu.

(Leskovec, 6. septembra. Ogenj.) V noči od 30. do
31. avgusta pogorela je bajta Franc Šostarič-a v Halozah.
Poziga je obdolžen prejšnji posestnik Janez Merc, češ, da je
zažgal bajto, misleč dobiti zavarovalnino, ki je dokaj presegala
pravo vrednost bajte. Merc je Šostarič-u le par dni prej prodal
predno je pogorela Merc-a so prijeli žandarji in ga v Ptuj k
sodišču odpeljali.

(Sv. Lovrenc v Slov. goricah, 6. septembra. Tatvina.)
Juriju Kocmutu, krčmarju v Trebetnici pokradeno je bilo v
mesecu juliju od neznanih zločincev več rečij med tem tudi
gotovine čez 200 gl. Šele sedaj je žandarmerija pri
Sv. Lovrencu in Sv. Trojici zapazila, da je tega dejanja kri-
najbrž Kocmut-ovega soseda sin z imenom Janez Kocbek. Ker
je Janez Kocbek tega zločina jako sumljiv, so ga pri c. kr.
sodišču v Ptuj zaprli.

(Živinski sejmi v drugi polovici septembra 1900. l.)
a) na Štajerskem: 18. dne septembra v Ljutomeru; 20. dne
septembra pri Mariji Tolažnici, obč. Čeremožise, okr. Ptuj;
21. dne septembra v Ormoži, okr. Ptuj; v Framu, okr. Maribor;
23. dne septembra pri Sv. Trojici, okr. Maribor; 24. dne
septembra v Slov. Bistrici, okr. Maribor; 29. dne sep-
tembra pri Sv. Lovrencu na Dr. p., okraj Ptuj; v Cmureku,
okr. Radgona; b) na Ogerskem: 19. dne septembra v Pod-
turnu, okr. Čakovec; 22. dne septembra pri Sv. Heleni okr.
Čakovec; c) na Hrvaškem: 24. dne septembra v Vinici, okr.
Varaždin; 28. dne septembra v Ivanici, okr. Ivanec; v Bed-
niji, okr. Ivanec; v Petrijanci, okr. Varaždin.

(Kočno pri Laporji.) Pri nas smo imeli dne 8. sep-
tembra kakor vsako leto veliki shod, namreč ta dan pridejo
ljudje po 3—4 ure daleč, ki imajo obljubo za zdravje živine
Zatoraj tudi vsaki romar prinese kak dar, žito ali denar, tako
da vsa darila znesejo okoli 100 kron. Ker je naša cerkev le
poddružnica od Laporja in tudi pri cerkvi gostilne nimamo
zato pridejo vsako leto po dva ali trije gostilničarji iz sosednih

vasi, da se lahko romarji, ki v hudi vročini od blizu in daleč pridejo, pokrepčajo. Ker sta letos dva gostilničarja godbo imela, je to gosp. župnika iz Laporja tako spekle, da niso pustili kakor navadno pri nas večernice brati, ampak so gosp. kaplana s sledečim oznanilom z prižnice v farno cerkev v Laporje poslali: „Danes ne bo v Kočnem večernic, ker sta dve gostilnici tukaj, ki imajo škripače (muziko), pridite tedaj vsi pobožni, da bomo za ti dve hiši molili, ki sta gostilničarjem prostor dali.“ Vprašamo Vas toraj gosp. župnik, zakaj ste se pa Vi do petih popoldan v Kočnem mudili, sladko vince pili, in radi godbo poslušali? Zakaj niste Vi šli v Laporje k večernicam za te nedolžne hiše molit? Ja gospod župnik! tudi za Vas gostilničarji stibro plačujejo, zatoraj jim ne bodite teh par bornih krajarjev nevošljivi.

(Gostilničar Gomzi) pri Sv. Bolfenku piše „Štajercu“, da ne sme nadalje „Štajerca“ prejemati, ker ga mariborska in celjska krota ne pustijo pri miru, tako da trpi pri svojem obrtu škodo. No ljubi Gomzi, ali še niste zapazili, kako razumemo mi tem sramotilnim listom usta zamašiti? Poslušajte kako se to naredi. Nekje na Spodnjem Štajerskem nahaja se en doktor, najbolj zamazana oseba, kokoršnega je kedaj naše ljubo solnce obsijalo. Pa ta gospod ni samo umazan pri svojem poslu, on je tudi malopridnež pri svojem ljubkovanju; najbolj capinski pa kot časnikarski dopisnik. Tega gospoda se torej prijazno prosi, da naj svoje časnikarsko dopisačenje, ne samo čez gospoda Gomzi-ja, ampak sploh ustavi, drugače se zna zgoditi, da bomo mi tudi čez njega nekaj povesti razglasili. Tako, gospod Gomzi, zdaj pa imate mir in „Štajerca“ lahko dalje mirno prejemati. Gospod doktor bode Vas lepo v miru pustil.

(„Štajerc“ se zataji.) Gospod poštar iz Podlehnik pusti vsako nedeljo pri Novi cerkvi došle poštne pošiljatve pred cerkvijo izklicati. No, gospodu mežnarju pa se je zdelo izklicanje došlih „Štajercev“ odveč, pa je rajši to opustil. Mi torej od sl. pošte zahtevamo, da se pri izklicevanju poštne pošiljatev tudi pri „Štajercu“ izjema delala ne bo, ampak njega ravno tako izklicali, kakor druge liste, sicer bomo primorani, pri poštne ravnateljstvu potrebne korake storiti, Gospodu mežnarju pa svetujemo jezik brzdati, ako noče neprijetnosti imeti.

(Urednik celjske krote) gospod Ante Beg bil je radi večvrstnih časnikarskih lažij dne 18. t. m. pri celjskem okrožnem sodišču na 200 kron kazni obsojen. Porotniške klopi bile so zasedene z večino Slovencev. Živijo!

(„Südsteirische Post“ pred sodiščem.) Po volitvah v okrajni zastop v Slovenski Bistrici prinesla je „Südsteirische Post“ članek, v katerem se vodje Nemcev posebno župan g. A. Stieger, pačenja volitve, podkupljenja in drugih črnih dejanj obdolžuje. Gospodje Albert Stieger, Jakob Wersolatti, Franc Petzolt, J. Werhoschegg in potem Jožef Baumann mlajši iz Poličan vložili so tiskovno tožbo in v četrtek se je odgovorni urednik „Südst. Post“ Edv. Jonas pred porotniki zagovarjati moral. Kot priče bili so seveda večinoma duhovniki, vendar ni se jim posrečilo kake dokaze za v omenjenem članku navedene trditve doprinesti. Porotniki potrdili so po plajdorju zastopnika tožnikov g. dr. Mravlag-a iz Celja, večino od 31 glavnih vprašanj skoro enoglasno, in Edv. Jonas bil je po tem pravoreku obsojen na en mesec ječe, poostrene vsaki teden z enim postom, „Südsteirische Post“ pa k povernitvi vseh stroškov, in oznanitvi obsodbe v „Marburger Zeitung“ in v njenem lastnem listu. Gospodje priče, med katerimi se je najbrž tudi pisec tistega članka nahajal, se jim je tako mudilo, da so pozabili celo kot priče na pristojnino.

(Iz Čadrama pri Oplotnici.) Tako zvana „celjska krota (trepalena)“ piše, da so bile volitve pri nas za Slovence jako slabe in da so zmagali nemčurji. Mi pa mislimo drugače: je Slovenec ali Nемец, le pošten in pravicen biti more, in vsaki nam je enako ljub. Vi gospodje pa, namesto da bi krščansko ljubezen oznanjali, sejete med ljudstvom sovraštvo in nemir. Saj veste: ako se dva mačka za miš tepeta, jo tretji odnese. Prosimo Vas torej prav lepo, pustite nas pri miru in zapomnite si že enkrat tisti pregovor od čevljarja in njegovega kopita. Tudi Vas gospod Juri prosimo, da se ne

jezite tako hudo na Vaše podveržene ovčice, ako Vas včas ubogati nočejo; krivi ste si tega sami. Tudi ne zlorabite prižnice in cerkve v strankarske namene, katero ste kakor sami pravite, postavili za sveto vero, ali šment, menda le za Vašo jezo in politiko. Večkrat imate po Vašem mnenji kak prepovedan časopis. Včasih se zahvaljujete za preobilo bero, največkrat pa zmerjate svoje ovčice, da so svojega pastirja zapustile in se v mišje luknje poskrile. Omenjen bodi tudi še vrli gospod sosed našega Jurija. Ljubi gospod Vida! če Vam ne kupijo Oplotničani zlatega križča, zadovolite se z novimi coklami. Vedeti se mora: Kdor malega ne časti, velikega vreden ni; našemu Vidu pa še čevljar neče štifletne zalikati. Čeravno nismo več Marijini otroci, „Štajerca“ in „Narod“ bomo vedno radi brali. Kajne gospod Juri, stari čaši so minuli. Zdavnej bi nas bili že prisilili pokoro delati, pa homo rajši sami šli na Brinjevo goro opuščanja naših grehov prositi. Pa še lepše bi bilo: dajte nam dober zgled in mi se homo poboljšali ter zopet Marijini otroci postali.

Nehvaležne ve ovčice,

Zakaj ste se poskrile.

Pastirja svojga samega,

Med volki ste pustile.

Večerko pa gromet začne,

Pastir od volka reši se.

Pogum! nič bat! Pred njim se svet,

Na sto korakov, bajonet.

Nič ne žaluj ljub' Vida ti,

Če na Pohorju potov prida ni.

Saj veš, da tu pri nas,

Nadelovati cest ni čas.

Da takšni bi gospodeki,

Si čevljev ne raztrgali.

Opomba. To pesem razumeli bodejo seveda ljudje le v tem kraju.

Banderij od sv. Marka.

Gospod župan Ornig povabil je kmete od sv. Marka pri Ptuj, da bi gospoda cesarskega namestnika pri njegovem prihodu v Haloze spremili, meneč, da bi cesarski namestnik, ako na spodnje Štajersko pride, ne samo z mestjani, temveč tudi s kmeti v dotiko prišel, in ker se je nadejal, da bode kmete veselilo, ako bode cesarjevemu namestniku skoz njih prisotnost pokazati zamogel, da tudi oni so zvesti podložniki našega ljubega vladarja. Kmetje so priti tudi obljubili, ali vis. čast. gospod župnik delal je tako dolgo, da so kmetje ostali doma. Mesto banderija prišlo je sledeče pismo:

Velebenjeni gospod župan! Z ozirom na sprejem visoke gospode dne 18. t. m. usojamo si Vam uljudno naznaniti, da jahačev menda ne bo v polnem številu, kakor jih mogoče pričakujete. Vzroki, da so si nekteri odmislili, so sledeči: 1. Slavnosten banderij se sestavlja v čast presvitemu cesarju. 2. Ne smemo nositi slovenskih narodnih barv, a smo vendar vsi Slovenci. 3. Pravi se, da se sploh ne smemo nikjer kot Slovence pokazati. 4. Se je vse pripravljalo skrivno za sprejem pri naših jahačih (?), torej zaupanje. 5. Smo kmetijski fantje, torej na delavni dan ni ravno najpripravnejši čas. 6. Konji bi se menda preveč utrudili. 7. Zakaj niste tudi po drugih sosednih slovenskih farah iskali jezdecev, saj so konji povsod? Ali so naši najboljši? Veselimo se sicer prihoda visoke gospode, a tolike časti jim skazovati, in

ravno mi, ki imamo bore malo koristi od nje, ne čutimo se prisiljenih. Z odličnim spoštovanjem, več markovskih fantov. Sv. Marko, 17. kimovca 1900.

To pismo ni „več markovskih fantov“ spisalo, ampak duhovni gospodje, in tem odgovorimo sledeče: 1. Kdor ne časti cesarskega namestnika, ne časti tudi cesarja. 2. Nismo kmetom namignili, nemške zastave nositi, ampak cesarske v čast ces. namestniku. Slovenski kmečki sin se je tolikokrat pod črno-rumeno zastavo hrabro bojeval, in bi ji tudi pri tej priliki čast priznati znal. 3. Ne „konji bi se preveč vtrudili“ in tudi ne drugi izgovori, je vzrok izostanja, ampak ščuvalci, sovražniki domovine in prijatelji Rusov in gospodje duhovniki, kateri kmetu vsako veselje ogrenijo, čez vse obrekujejo in celo cesarskega namestnika ne spoštujejo.

Gospodarske stvari.

(K narejanju sadnega mošta.) Kmetje, ako začnejo enkrat prešati, prešajo sadje skoz 3 do 4 tedne kar naprej brez da bi k temu rabljeno orodje kakor: prešo, mečkalnico, korito, kamen, drugi les in železnino do dobra osnažili. Jako potrebno je torej, da se vse to dobro izpere na vsake tri ali pet dnij, da kake stare droži na teh posodah ne ostaneje in ne pridejo v mošt. Droži, ki se v najdaljšem času petih dnij iz posod ne osnažijo, se, ker se na zraku v 6—8 dnevih že skisajo, in ako le količkaj take kisline v mošt pride, bode ves mošt kisel. Dalje se priporoča, da je boljše, ako se mošt ne pusti v odprtih sodih kipeti, ampak se namesto z vehe pokrije z žakljicem iz platna ali bebercajga, ki naj bo kake 4 palce širok in 6 palcev dolg, v katerem se natlači izprani sviž (vodni pesek.) Tako pokrivalo zabrani, da ne gre zrak v sod, pusti pa vendar plin (gaz), ki se pri kipenju nareja, iz soda ven. To se priporoča posebno zategadelj, ker je le malo kmetov, ki bi drože, ki jih kipenje pri odprtem sodu ven meče, od istega vsaki dan osnažili, in tako zabranili, da mošt kisel ne postane. Pri takem kipenju pa sod ne sme biti poln, ampak more 6—8 litrov manjkati. Ker so nekatera jabolka bolj kisle kot druge, se priporoča, k ne dosti sladkemu, moštu nekoliko sladkorja pridjati. Eno kilo sladkorja naredi na 100 litrov 1 procent. Ako ima mošt le 10 procentov sladkorja v sebi, je dobro, ako se mu na 100 litrov 2 kili sladkorja pridene, in tako ima potem 12%. Ker bodejo kmetje letos prav veliko sadnega mošta narejali, naj nikar ne pozabijo razen današnjega tudi na naše prešnje, v štev. 5 „Štajerca“ objavljeno navodilo o napravljanji sadnega mošta. Ponavljamo še enkrat: delajte, ako hočete čez par let letošnji mošt lahko in dobro prodati, kar le mogoče snažno in ne prilivajte takemu moštu, ki ga mislite za poznejšo prodajo ohraniti, tudi ne kaplje vode.

(Oddaja gozdnih drevesc.) V svrhu pogozdovanja oddajajo se od državnega gozdnega vrta v Celju eden

milijon različne vrste iglastih drevesc po naslednji ceni in sicer velja: 1000 komadov 3 letnih smrek 4 K, 1000 komadov 2 letnih mecesnov 4 K, 1000 komadov 2 letnih belih borov 3 K, 1000 komadov 2 letnih črnih borov 3 K. Prijave za dobavo rečenih gozdnih drevesc sprejemata c. kr. okrajno gozdarsko nadzorstvo v Celju, c. kr. deželno gozdarsko nadzorstvo v Gradcu in sicer za pomladno pogozdovanje do 15. januarija, za jesensko pogozdovanje do 30. dne septembra vsakega leta. Neimovitim gozdnim lastnikom oddajajo se gozdna drevesca brezplačno, to je: povrniti se morajo le stroški za kapanje, zavitek in prevoznjo. Na kolka prostora prošnjah neimovitih lastnikov mora občinski urad rečno potrditi njih neimovitost. Natanko naj se povedo števila in vrsta zahtevanih drevesc, našli prošnjika (pošta ali železnična postaja), kamor se drevesca pošljejo.

(Jesihova kislina [špric] je strup!) Že nekaj časa sem se sliši vedno o kakem slučaju o zastrupljenju jesihovo kislino, tako da se ne samo sodišča, ampak tudi časnikarstvo dolžnega čuti, tej stvari na prestopiti. Šele pred kratkem, dne 5. julija vršila se kazenska obravnava, pri kateri je bila ena graška krčmarica na 2 mesca zapora obsojena, ker jesihove kisline ni dosti varno shranila, tako da je nek obližni deček do steklenice prišel in iz nje en požirek popredil in vsled tega v 24 urah v groznih bolečinah umrl. Vidi se nam toraj primerno, o tej stvari, ki že toliko nesreč povzročila, par besed spregovoriti. Jesihova kislina stoji z našimi domačimi naravnimi pridelki kakor vinski jesih, sadni jesih, jesihov esenc i. t. d. v velikem nasprotju, ker ona se nareja v kemičnem potu lesnega destiliranja in postane užita in kot jesih vporabljena le takrat, ako se jo pomeže z 20—30kratno veličino vode.

V okusu je jesihova kislina daleč zadej za našimi domačimi po naravnem potu kipenja prirejenimi jesihi, ona tudi takrat ni zdrava, če tudi se jo ja razredči, zraven vsega tega pa pride vedno dražje stati, kakor domači jesih. Jesihova kislina sama v sebi, to je, nerazredčena pa je strup, katerega nikoli dovolj varno shraniti ne moremo.

Ako k gornemu obžalovanju vrednemu slučaju še dodamo, da je na Kranjskem v okraju Trebelno dne 25. maja letos en otrok svoji materi steklenico s tako tekočino vzel in iz nje pokusil, mreti mogel in da je v Mühlhausenu neki delavec, ki te jesihove kisline ni dosti razredčil, mogel za svojo neprevidnost po 4 dneh svoje življenje dati, mislimo, da nam tem ni treba dalje govoriti, čeravno bi o tej jesihovi kislini lahko še veliko pisali.

